

Warszawa, 26 września 1936 r.

URZĄD PATENTOWY

b061 1/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 23490.

Kl. 8 o.

Henkel & Cie, G. m. b. H.
(Düsseldorf-Holthausen, Niemcy).

**Sposób przygotowywania kąpeli do zwilżania, prania, oczyszczania
oraz emulgowania i rozpraszania cieczy.**

Zgłoszono 25 października 1935 r.

Udzielono 8 lipca 1936 r.

Pierwszeństwo: 7 grudnia 1932 r. (Niemcy).

Stosowanie mydeł w technice napotyka na pewne trudności przy używaniu wody twardej, ponieważ kwasy karbonowe wypadają jako nierozpuszczalne sole wapniowców, zawartych w wodzie twardej.

Obecnie stwierdzono, że kwasy karbonowe, które mają łańcuch węglowy, przetwarzany przynajmniej w jednym miejscu na dwie reszty, połączone tlenem, siarką lub grupą sulfonową, są odporne na działanie składników, nadających wodzie twardość, zwłaszcza na sole wapniowe. Wspomniane związki nadają się przeto doskonale do oddziaływania na napięcie powierzchniowe, zwłaszcza do zwiększenia zdolności zwilżania, prania, czyszczenia, emulgo-

wania i rozpraszania cieczy. Związki te posiadają ogólny wzór

przyczem R oznacza wyższą resztę alkiłową, alifatyczną lub cykloalifatyczną, R' — niższą resztę alifatyczną, a X — tlen lub grupę sulfonową.

Wyższa reszta alkiłowa, alifatyczna lub cykloalifatyczna może być nasycona lub nienasycona. Może się składać np. z reszty dodecyłowej lub tetradecylowej lub innych reszt podobnych.

Niższa reszta alifatyczna R' może pochodzić np. z reszty metanowej, etanowej, propanowej lub tym podobnych.

W myśl wynalazku stosuje się przeważnie niższe alifatyczne kwasy karbonowe, podstawione wyższymi alifatycznymi resztami alkoksylowymi, alkylomerkaptowymi lub alkylsulfonyłowymi.

Prócz wymienionych kwasów karbonowych nadają się do wspomnianych celów również ich produkty podstawienia. W podanym wzorze ogólnym może być zarówno R , jak i R' podstawione grupami hydroksylowymi, eterowymi lub estrowymi. Wymienione związki można stosować jako środki pomocnicze w przemyśle skórzanym, kuśnierskim, a zwłaszcza tkackim w najróżnorodniejszych celach.

Działają one skutecznie również w mieszaninie z innymi środkami oraz z dodatkiem środków alkalicznych, nadboranów i t. d.

Przykład I. 28 części śluzu karagenowego (1 : 19) miesza się z 35 częściami czystej gliceryny, ogrzewając do 80°C. W mieszaninie otrzymanej rozpuszcza się 7 części mieszaniny soli sodowych kwasu oktylooksyetoksyoctowego, decylooksyetoksyoctowego i dodecylooksyetoksyoctowego, następnie wprowadza się powoli 30 części czystego wytrąconego węglanu wapnia, stale mieszając, i ochładza. Przed napełnianiem zadaje się mieszaninę olejem miętowym i mentolem. W ten sposób otrzy-

muje się obojętną pastę do zębów o doskonałych właściwościach.

Przykład II. 10 części wagowych mieszaniny soli sodowych kwasu oktylooksyetoksyoctowego, decylooksyetoksyoctowego i dodecylooksyetoksyoctowego rozpuszcza się w 90 częściach wody i perfumuje Portugalą. Otrzymuje się w ten sposób doskonały, dobrze pieniący środek do mycia włosów.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób przygotowywania kąpieli do zwilżania, prania, oczyszczania oraz emulgowania i rozpraszania cieczy, znamienny tem, że do kąpieli lub emulgowanej cieczy dodaje się w charakterze czynnika, oddziałującego na napięcie powierzchniowe, substancyj o ogólnym wzorze $R.X.R'.COOH$ lub ich rozpuszczalnych soli, przyczem R oznacza wyższą resztę alkyłową, alifatyczną lub cykloalifatyczną, R' — niższą resztę alkyłową, alifatyczną, X zaś tlen lub grupę sulfonyłową, łączące rozerwane części łańcucha węglowego.

Henkel & Cie,

G. m. b. H.

Zastępca: Inż. F. Winnicki,
rzecznik patentowy.